GAZETA KRAKOWSKA

Nro 74.

z KRAKOWA dnia 14 WRZEŚNIA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

— *Z Krakowa.* —

Obchód doroczney pamiątki oddania temu Krajowi Księgi Konstytucyyney, odbył się w dniu 11 b. m. i r. z zwykłą uroczystością i oznakami wdzięczności Ludu Krakowskiego dla Nayiaśnieyszych i Wspaniałych Nadawców tey Księgi z uczuciami zapewnionych przez nią swobód.

Wystrzały, co kilka minut od wschodu słońca powtarzane, zapowiadały mieszkańcom uroczystość dnia tego. Około zaś godziny 10 przybyli do Biór Rządowych Delegowani od Kapituły i Konsystorza Krakowskiego, którzy równie, iak Naczelnicy innych Władz kraiowych złożyli zebranemu w całym składzie Senatowi hołd uszanowania, a po daniu przez JW. Prezesa Senatu stosownych odpowiedzi, Senat otoczony temiż Władzami Cechami i mnóstwem ludu, udał się do Kościoła Archiprezbiteralnego Panny Maryi, gdzie przy drzwiach wielkich przez JW. JX. Łancuckiego Archipresbitera Infułata tegoż Kościoła przyięty i wprowadzony, znaydował się na Mszy S. czytaney przez JW. Jmość X. Zglenickiego Suffragana Krakowskiego, i odśpiewaney za pomyślność Nayiaśnieyszych Krainy tey Protektorów modlitwie, po którey *Te Deum* zaintonowanem zostało. — JJWW. Rezydenci Nayiaśnieyszych Protegujących Dworów, równie iak osoby do ich Missyy należące, raczyli się także znaydować na tym Obrzędzie Religiynym.

W czasie obiadu przez JW. Prezesa Senatu danego, wnoszone Toasty obeymowały powtórzenie uczuciów, któremi mieszkańcy tey Krainy ku Twórcom oney oddychaią, równie iak życzenie powodzeń tak Rządzącym, iako i rządzonym przez JJWW. Rezydentów wynurzone.

Uroczystość dnia tego zakończyła się w wieczór oświeceniem miasta i spaleniem Faierwerku.

Z Warszawy d. 6 Września.

Rocznica Koronacyi Nayiaśnieyszego Cesarza i Króla, tudzież Nayiaśnieyszey Jego Małżonki, obchodzoną była nayuroczyściey na dniu wczorayszym w Stolicy Królestwa Polskiego. W godzinach rannych Władze kraiowe i mieszkańcy Stolicy nader licznie zebrani, napełnili przybytek Metropolitalny Sgo Jana, w którym odbyło się solenne nabożeństwo za iak naydłuższe i naypomyślnieysze panowanie drogiego Ludom Monarchy. Z powodu uroczystości dnia tego, JW. Hr.

Sobolewski Senator Woiewoda, Minister Stanu, Prezyduiący w Radzie Administracyyney Królewstwa, dał świetny obiad w pałącu Namiestników Królewskich, na którym stosowne do uroczystości toasty wnoszonemi były. Wieczorem dane było widowisko bezpłatne w Teatrze Narodowym, a gdy się zmierzchło, gmachy Rządowe i prywatne oświecone zostały.

Dyrekcyia Mennicy Królestwa Polskiego.

Podaie do powszechney wiadomości, iż dostrzeżony został w cyrkulacyi Rubel fałszywy z roku 1823 odlany z mosiądzu tak lekko posrebrzanego: iż żółtawy kolor mosiądzu w różnych się mieyscach przebiia; można go także rozpoznać po niewydatności Koron z iedney i z drugiey strony, które są iak gdyby zalane, toż samo i do lauru ściąga się. Na okręgu iego iest napis zwyczayny, lecz litery i liczby są niewyraźne. Wzywa się wszelkie Władze Skarbowe i Policyyne do dawania baczności na kurs tego rodzaiu pieniędzy, dla ochronienia Skarbu i Publiczności od szkody, i ukarania fałszerzów.

Dział się w Warszawie dnia 3go Września 1828 roku.

Dyrektor	Kontroller Jlny
Bieńkowski	Karol *Hoffmann.*

BANK POLSKI

Odnosząc się do uczynionego pod dniem 20 Czerwca r. b. ogłoszenia w pismach publicznych względem zbywania i nabywania przez Bank dowodów Kommissyi Centralney Likwidacyyney, podaie do publiczney wiadomości, iż dowody przez Kommissyią Centralną Likwidacyyną wystawiane na pretensyie zaległego żołdu przedaie po zł: Pol: 36 za 100. Gdy zaś celem sprzedaży tych dowodów przez Bank, iest podanie dłużnikom Skarbowym łatwości zakupienia ich w każdym czasie na kompensatę zaległości Skarbowych tak z epoki Xięztwa, iako też Królestwa, po koniec roku 1821 pochodzących, Bank przeto znioższy się iuż w tey mierze z Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu, wydawać będzie kupuiącym stosowne świadectwa, które przez Kommissyie Woiewódzkie i Urząd Municypalny Miasta Stołecznego Warszawy, w mieysce dowodów Kommissyi Centralney Likwidacyyney przyymowane będą.

W Warszawie d. 1 Wrześnie 1828 r.

Radca Stanu, Prezes:
(podpisano) Ludwik Hr: *Jelski.*
Za Sekretarza Jeneralnego
Bagniewski.

Niedawno przybył do tuteyszey stolicy podróżny członek domu handlowego z Glaskowa z Szkocyi, wielki handel w zbożu i mące prowadzący, który z tuteyszem Towarzystwem wyrobów zbożowych chciał zawrzeć kontrakt o dostawę mąki z młyna parowego. Oglądał on zakłady Towarzystwa w naydrobnieyszych szczegółach, i nie mógł utaić swego podziwienia, iak dalece ten zakład przewyższył iego oczekiwanie.

Kurs Listów Zastawnych
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.
Za Sto złotych w Listach Zastawnych

Żądano	zł: 87	gr. $7\frac{1}{2}$
Płacono	— 86	— $22\frac{1}{2}$

W Warszawie dnia 5 Września 1828 roku.
Schaber S. G.

Z *Petersburga d.* 10 *Sierpnia* D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Kapitan Opperman, z pułku Izmaiłowskiego gwardyi, Adjutant dowodzącego oddzielnym korpusem Kaukazkim Jenerała Ad-

jutanta Hrabiego Paszkiewicza-Erywańskiego, został mianowany Adjutantem N. Cesarza Jmci.

Rozkazem dziennym wydanym dnia 22 Lipca w obozie w Kosłudźy, raczył N. Cesarz mianować Jenerałami - Majorami Pułkowników: Eulera 2, który sprawować będzie teraźnieysze swoie obowiązki Szefa ruchomych parków artylleryi pierwszey armii; Ralla 3, dowódcę pułku piechoty Feldmarszałka Xięcia Wellingtona, umieszczonego przy Szefie 10tey dywizyi piechoty; Barona Dellingshausena z pułku Izmaiłowskiego gwardyi, Adjutanta N. Cesarza Jmci, należącego do świty J. C. M.

Do dnia 9go b. m. zawinęło do portu Kronstadzkiego 899 okrętów, a wypłynęło ich 709.

Komitet Towarzystwa więzień ogłosił, iż od dnia 24 Kwietnia do 22 Lipca r. b. uwolnił 11 osób uwięzionych za długi, wynoszące 4729 rubli 47 kopieiek, z którey to summy wierzyciele ustąpili 2479 rubli 70 kopieiek. Ilość 2249 rubli 77 kopieiek, użyta przez Komitet na wykupienie uwięzionych, pochodziła z darów osób miłosiernych.

Z Tyflis d. 19 Lipca D. K.
(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Połaczony pułk gwardyi, który zostawał w Georgii od roku 1826, a teraz na rozkaz N. Cesarza Jmci powraca do Petersburga, wyszedł ztąd dnia 7 b. m. Pułk ten dostawił do stolicy Georgii złoto Perskie, a teraz przeprowadza trofea, zdobyte orężem Rossyyskim w czasie ostatniey woyny, między któremi znayduie się tron Abbasa-Mirzy, przeznaczony przez Jego Cesarską Mość do umieszczenia w zbroiowni Moskiewskiey; 7 dział, odlanych przez rzemieślników Perskich w ludwisarni Tauryskiey, podczas zarządu Rossyian w prowincyi Aderbeydżańskiey, i dwa obrazy, wzięte w zamku Udżańskim (pałacu letnim Abbasa-Mirzy, o 50 wiorst od Taurysu, na gościńcu Teherańskim) wystawuiące zwycięztwa Abbasa-Mirzy. Lecz naydroższym ze wszystkich skarbów, dla uczonego świata, iest biblioteka Ardebilska, która się dostała w czasie zdobycia przez Jenerała Adjutanta, Hrabiego Suchtelena, miasta Ardebilu. Biblioteka ta założoną była w roku 1013 podług chronologii Hegiry. Pamiący naówczas Szach Abbas I, zebrane przez siebie rękopisma złożył w meczecie, wybudowanym na pamiątkę iego dziada, Szeicha Sofi, w tem właśnie mieyscu, gdzie był pogrzebiony założyciel Sofiyskiey dynastyi. Szachowie Perscy koronują się w Ardebilu.

Z Paryża d. 28 Sierpnia.

Dnia 20 b. m. o godzinie 6 w wieczór przybyła Xiężna Berry po 5ciodniowey podróży do Tarbes, Auch i Agen w dobrem zdrowiu, ale mało utrudzona podróżą, udała się ieszcze do St. Sauveur. Używać ona zamyśla kąpieli w Barreges.

Sądzą, iż dnia 1 Września 3ci konwóy będzie mógł z Tulonu odpłynąć. Przybył tam iuż 29ty pułk pieszy, a oczekuią ieszcze 6000 ludzi. Przy uporze Sułt na spodziewać się należy, iż woyska nasze po wyparciu Ibrahima Baszy z Morei, działać będą musiały przeciw Tureckiem osadom w twierdzach; ale wypadek, dodaie Dziennik Kuryer, niemoże bydź wątpliwy, bo taktyka woysk naszych wsparta ludnością Grecyi, wkrótce wypędzi Turków z ziemi Greckiey.

Goniec Królewski iadący do Troyes dla zamówienia mieszkań, zapytał się niemaiętnego mieszkańca: czyli może dla Dwo-

)2(

ru iednę izbę odstąpić? Jednę izbę, zapytał się? Gdy Bonaparte tędy przeieżdżał, musiałem zawsze dwie odstąpować; dla Króla chcę przynaymniey, i to chętnie z miłości, przynaymniey tyleż odstąpić.

P. Valdez, który pod Ministrowstwem Hr. Villela z Paryża wygnany został, powrócił tu teraz.

Zmarły niedawno były członek ciała prawodawczego Gallois odkazał Instytutowi zbieraną od lat 40 swoią bibliiotekę, która zawiera w sobie wszystkie pisma tyczące się konstytucyi Angielskiey.

Miasto Alby otrzymało pozwolenie wystawienia obywatelowi swoiemu, sławnemu Wędrownikowi Lapeyrouse, pomnika.

Pomiędzy uczniami, którzy w tuteyszych Instytutach niedawno nagrody otrzymali, znaydowali się: Grecy, Turcy, Persowie, wielu Egipcyian, ieden Mulat i nawet ieden Murzyn z południowey Ameryki.

Dziennik Sporów mniema, że Rossyianie odstąpią od dawnego swoiego planu, i zamiast Szumli, którey zagrażaią, opanuią Warnę, i ztamtąd w towarzystwie flotty pociągną po nadbrzerzu przeciw Stambułowi.

W Bordeaux przy kopaniu piwnicy pod domem, który dawniey należał do Intendenta policyi, odkryto wiele bardzo dawnych grobów.

Rząd zwrócił usilną uwagę na zaopatrzenie Paryża chlebem. Przez rozkaz Prefekta policyi pod dniem 9 i 16 Sierpnia upoważnionemi są PP. Roverre i Duguet do otworzenia każdy 6 mechanicznych pieczów do pieczenia chleba i użycia wynalezionych przez siebie do tego machin. Oprócz tego nakazał rząd, aby taxa chleba stosowaną ściśło była do ceny mąki.

P. Parisot, redaktor Kuryera, iest urzędnikiem w wydziale morskim, a P. Bourqueney, redaktor Dziennika Sporów, w wydziale spraw zagranicznych, zaś P. Salvandy, którego polityczne artykuły w Dzienniku Sporów oznaczone są wielką gwiazdą, mianowany został Radcą stanu.

Z oranżeryi Królewskiey posłanych zostało 34 pniaków w podarunku dla ogrodu Króla Angielskiego w Windsorze.

Były Wielki Marszałek Cesarskiego pałacu, Jenerał Bertrand, który towarzyszył Napoleonowi na wyspę S. Heleny, wydał swą córkę, iedną z naypięknieyszych kobiet w tuteyszey stolicy, za młodego i bogatego Amerykana, P. James Thaver. Wesele odbyło się w małym, ale pieknie urządzonym domu w ulicy de la Victoire, w którym ten Jenerał mieszkał nim powołany był przez Bonapartego do pałacu. Przed oczema zgromadzenia, składaiącego się z nayznakomitszych osób z czasów Rzeczypospolitey, Cesarstwa i teraz Królestwa, wisiała rycina, podług pięknego obrazu Horacego Verneta zrobiona, która wystawiała rodzinę Bertranda i grób Napoleona na wyspie S. Heleny.

Kilkunastu bankierów w Genewie zrobili pomiędzy sobą związek na wypożyczanie pieniędzy na pewną hypotekę w Francyi, we Włoszech i Niemczech.

Listy Bordeaux donoszą, iż wielka obfitość znayduie się pieniędzy; niezmierne kapitały w piastrach przeszły bowiem z Mexyku do Bordeaux.

— Dnia 29. —

Poseł Rossyyski, Hr. Pozzo di Borgo, miał wczoray u J. K. M. prywatne posłuchanie.

Gdy Minister spraw wewnętrznych towarzyszyć będzie Królowi w podróży wgłąb

kraiu, przeto Minister sprawiedliwości zawiadywać będzie przez ten czas iego wydziałem.

Król zapisał się do towarzystwa, które założyć chce drogę o żelaznych koleiach od Andrezieux do Roanne, dla ułatwienia związków między północną i południową Francyią.

Nad pomnikiem dla Xięcia Berry pracuią teraz pilniey niż dawniey.

Akademiia umieiętności i kunsztów w Bordeaux otrzymała tytuł akademii Królewskiey.

Dnia 24 b. m. Hr. Potocki przybył tu iako nadzwyczayny goniec z główney kwatery Rossyyskiey, a inny goniec pobiegł do Korfu.

Z Perpignanu piszą, że Jenerał d' Espanna w towarzystwie Jenerała Monet i pod mocną zasłoną poiechał z Lampourdan po 12 dniach bawienia do Cerdanna. Poprowadzono tam razem powiązanego herszta buntowników, krawca z Figueras, nazwiskiem Ballana, dla konfrontowania go z poymanemi w Osseia członkami Junty Apostolskiey. Zaburzenia w Katalonii zawsze ieszcze trwaią. W Andaluzyi i Estramadurze pokazać się także miały bandy Agraviadosów.

Z Madrytu d. 18 Sierpnia.

Gdy Król znaydował się w teatrze de la Cruz, przeznaczył także Intendent loże dla ciała dyplomatycznego. Czyli przypadkiem, czyli na przekorę zeszli się w iedneyże loży przeszły Portugalski Poseł i teraźnieyszy Don Miguela. Koszta municypalności na uroczystość wiazdu Króla podaią do 40,000 piastrów.

Miano wydać rozkaz, aby wychodniom Portugalskim zwrócono zabrane w Galicyi pieniądze. Wielu z nich udać się chcą do Brazylii.

Zwierzchnościom nakazano śledzić autora pisemka wyszłego w Burgos, pod tytułem: "Użalenia uciśnionych na tyrańską Matkę Hiszpankę.,,

Absolutyści uknowali intrygę dla zmienienia teraźnieyszego Ministeryum. Usiłowali, iak się zdaie, utworzyć Ministeryum, któreby przywróciło Inkwizycyią; lecz postrzegł się Król i oświadczył wyraźnie, iż póki on panować będzie, trybunał ten nie będzie przywrócony.

Bunt w Katalonii nie zdaie się ieszcze bydź ukończonym. Listy z Barcelony zapewniaią, że Jenerał kapitan tey prowincyi odkrył nowy spisek w Viseu i rozkazał natychmiast 4 hersztów rozstrzelać.

Z Lizbony d. 9 Sierpnia.

Wszystkie lądowe woyska w wyprawie przeciw Madeirze przeznaczoney, wynoszą tylko 1424 głów. — Na Madeirze panuie nayzupełnieysza spokoyność; Jenerał Valdez czyni ciągle przygotowania przeciw odwiedzeniu nieprzyiaciół. Wiadome iuż tam są nieszczęśliwe zdarzenia w Porto. — Angielski okręt Medina pozostał na żądanie Konsula Angielskiego w porcie Madeiry, dla ochronienia życia i maiątków Anglików. Słychać także, iż Konsul oświadczył (nieprzyiętemu iak wiadomo Gubernatorowi Miguela) że wyspiarze w razie potrzeby wywieszą banderę Angielską.

Przybyła tu druga Francuzka fregata, która przeznaczoną iest do Rio-Janeiro, lecz obie te fregaty, równie iak Angielskie okręty nie pozdrowiały Don Miguela, gdy oglądał przeznaczone przeciw Madeirze okręty.

Eskadra Angielska odpłynęła ztąd wczoray, a z Porto przed kilku dniami.

Listy z Koimbry i Porto donoszą, że maiętnieysi mieszkańcy opuścili te miasta, z których nawet ubożsi schronili się w góry i do lasów. W prowincyi w Tras-os-Montes utworzone przez Don Miguela bandy wielkie czynią gwałty i srogie postępowanie ich doszło do tego stopnia, że Don Miguel wydał rozporządzenie, aby w 3 dni po iego odebraniu zaprzestali swoich gwałtów i broń złożyli, inaczey wszyscy rozstrzelanemi zostaną.

— Dnia 13. —

Przeznaczona przeciw Madeirze Don Miguela wyprawa wysła w nocy z dnia 9 na 10 b. m. pod żagle.

Słychać, iż Don Miguel, czyli z polityki, czyli przez wzgląd na dane słowo, postanowił zaślubić się z swoią synowicą Donna Maryą, dla poiednania się z bratem swoim, i iak dodaią gotów iest odstąpić Brazylii osad, które wzbraniaią się uznać go Królem. Plan ten ma Dwór Madrycki bardzo popierać. Niektórzy sądzą, że i Anglia wdaie się za oddzieleniem od siebie obu tych państw, i że w tym celu Lord Strangford posłany został do Rio Janeiro.

Z Londynu d. 25 Sierpnia.

Dnia 22 b. m. Xiążę Kambridgi iadł obiad u P. Herbert Taylor w wieyskiem iego mieszkaniu Regents-Park. Nazaiutrz miał Xiążę sprawę w wydziale osadniczym z P. G. Murray. Dnia tegoż obiadował u niego Xiążę Sussexu w pałacu St. James, a wwieczór oba Królewscy bracia udali się do teatru opery.

Jenerał adjutant Torrens, zaufany przyiaciel zmarłego Xięcia Jorku, wyiechał dnia 22go b. m. z wieyskiego swoiego mieszkania konno. W drodze rozhukał się koń i zrucił go. Przyniesiono go zaraz do domu, ale przy upadnieniu pękła żyła, i mimo pomocy lekarskiey umarł dnia 23.

Stanowcze postanowienie Posła Brazyliyskiego wysłania zaraz fregaty, dla wsparcia Gubernatora Madeiry przeciw napaści Don Miguela, ziednało mu wielki szacunek. Fregata Izabella, która dnia 21 z Falmutu odpłynęła, iest na to przeznaczona i tak dobrze uzbroiona, iż potrafi wytrzymać walkę z zamykaiącą eskadrą.

Do wielkiey rękodzielni PP. Gott i synów w Leeds przybył Rossyyski pełnomocnik, dla zakupienia wełnianych kołder dla woyska Rossyyskiego.

Gazeta *Standard* oświadcza wieść, iakoby P. Peel pisał do obieraczów Oxfordu, iż wypada przyznać Katolikom nieiakie swobody, za zupełnie zmyśloną.

Gazeta *Morning Advertiser* twierdzi: że Brazyliyska Xiężniczka Marya da Gloria, Królowa Portugalska, uda się do Wiednia, dla ukończenia tam pod oczema swego Dziadka edukacyi.

Podług listów z Rio-Janeiro pod dniem 15 Czerwca, które tu dziś nadeszły, pokóy z Buenos-Ayres ma iuż bydź zawarty, albo bliski podpisania. Papiery Brazyliyskie podniosły się z tego powodu, ale Poseł tuteyszy niema ieszcze o tem żadnego doniesienia.

Gazeta Brazyliyska Cenzor opisuiąc wrażenie, iakie doniesienia z Portugalii w Rio-Janeiro zrządziły, kończy ten artykuł temi słowy: Jako gorliwi przyiaciele nadaney nam przez Don Pedro prawney wolności, zanosiemy szczere życzenia, aby bezbożne plany zniweczenia porządku i dobra powszechnego zniszczone zostały. Mimo wyścia znaczney liczby kapitalistów z kraiu, mimo zuchwałego postępowania absolutystów, znayduie się iednak narodowa siła dosyć mocna.

Lubo pisma Francuzkie o zmianie ta-

mecznego Ministeryum milczą, dowiaduiemy się iednak, że Hr. Laferronays mianowany bydź ma Wielkim Łowczym, P. Chateaubriand na iego mieysce Ministrem spraw zagranicznych, a Vicehrabia Lainé Prezesem rady Ministrów bez wydziału. Oba ostatni obowiązać się nawzaiem mieli nie wniyścia do gabinetu ieden bez drugiego.

Z Mexyku donoszą pod dniem 12 Lipca, że Minister skarbowy Esteva dokłada wszelkich starań, dla zapłacenia w Wrześniu przypadaiącey dywidendy zagraniczney pożyczki. Oprócz P. Esteva, podali się na dostoyność Prezydenta tey Rzeczypospolitey Jenerał Guerrero, Minister sprawiedliwości Ayspe, Gubernator prowincyi Mexyku Zabala, Minister woienny Gomes Perreira i Prezes naywyższego sądu Domiguez. Powszechne mniemanie iest za ostatnim.

— Dnia 26. —

Król dawał wczoray w Windsor posłuchanie, na którem znaydowali się Ministrowie i Arcybiskup Kanterburgski. P. Peel przedstawił Krolowi Biskupa Londyńskiego, który wykonał przysięgę. Potem odbyła się tayna rada, na którey Parlament do 30 Października odroczony został. Ministrowie za przybyciem do Windsor zastali przygotowane dla siebie wykwintne śniadanie.

Xiążę Klarencyi i Xiężna udali się z Xiężną Mainungen i iey orszakiem dnia 25 do Depford, zkąd Xiężna Meinungen popłynęła na statku admiralicyi do Ramsgate, gdzie używać będzie kąpieli, potem na stały ląd powróci. Xięztwo Klarencyi powrócili do Bushy-Park.

W towarzyskich schadzkach mówią, że Mówca Izby niższey (P. Manners Sntton, syn zmarłego Arcybiskupa Kanterburgskiego) mianowany zostanie pierwszym Lordem Admiralicyi, w mieysce Xięcia Klarencyi.

Na targu tuteyszym dnia 25 b. m. znaydowało się wiele zboża i mąki, a naywięcey świeżego zboża. Aże nowa pszenica iest wilgotna i nieczysta, przeto płaconą była o 5 szylingów mniey od starey.

Posłano ztąd kilkanaście okrętów po konstytucyienistów Portugalskich do Hiszpańskiey Galicyi. Jeden z nich przywiózł iuż przeszło 100 tych nieszczęśliwych do Falmutu, a 6 stało ieszcze w tymże celu w Korunnie. Wychodnie ci maią bydź na Madeirę, a ieśli ta wprzód wziętą zostanie do Brazylii posłanemi.

Nowy Poseł półnoeney Ameryki przy Dworze naszym, P. James Barboux, przybył do Liwerpoola.

Szkodę, którą trzęsienie ziemi w Limie dnia 30 Marca w domach, &c. zrządziło, podaią do 6 mill. dolarów.

— Dnia 27 —

Wczoray miał J. K. M. w Windsor tayną radę. Gazeta *Morning Herald* twierdzi, iż była na niey rzecz, aby Xcia Klarencyi nakłonić do zostania na urzędzie Wielkiego Admirała, ale odmówił. — Podług Gazety Plimutskiey Lord Maryborough (dawniey Welesley Pole) brat Xcia Wellingtona, który iuż był sekretarzem admiralicyi, ma bydź pierwszym iey Lordem mianowany.

Margr. Palmella posłał sekretarza swego z 3000 Fs. dla wsparcia przybyłych tam konstytucyonistów Portugalskich. Prosili oni rządu naszego o dozwolenie imienna mieszkanie szałasu lub podbrzeżnego okrętu, ale ieszcze nie otrzymali odpowiedzi.

Panna Le Normand, sławna wieszczka Francuzka, która bawiła nieiaki czas w Londynie, zdaie się, że umiała bardzo dobrze z łatwowierności Anglików i Angielek korzystać, kazała bowiem sobie za każdą wróżbę dwie gwineie płacić.

Liczba więźniów za długi, których od r. 1807 do 1827 z Anglii iako niewolników do Jamaiki sprzedano, wynosi 22,661, a zebrana za nich summa 1 mill. 690,92 Fs.

O obraniu Boliwara Naczelnikiem Rzeczypospolitey Kolumbiyskiey zawiera list z Kartageny następuiące szczegóły: Ziazd narodowy w Ocana składał się z 56 członków. Większość ich była przeciwną Boliwarowi i za Santandrem. Po kilku burzliwych posiedzeniach postanowiło 21 przychylnych Boliwarowi członków oddalić się, i wydali do narodu adres, w którym oświadczyli, iż nie mogą na przeciwne interessowi Rzeczypospolitey postanowienie zezwolić. Gdy liczba pozostałych członków niebyła dostateczną do czynienia dalszych obrad, przeto rozeszło się zgromadzenie. Jak tylko doszła o tem wiadomość do Bogoty, zebrała się rada miasta i mieszkańcy i wykrzyknęli Boliwara Naczelnikiem. Municypalności innych miast poszły za tym przykładem. Santander żądał paszportu do opuszczenia Rzeczypospolitey, ale otrzymał od Boliwara odpowiedź, iż nie może poty wyiechać, póki nie złoży dostoyności Viceprezydenta i nie zda sprawy z swoiego urzędowania. Przez ten iedyny środek przywrócone nakoniec zostały porządek, spokoyność i posłuszeństwo ustawom. Jak tylko mąż ten stanął na czele rządu, który wszystko dla oyczyzny poświęcił i szczęścia iey iedynie pragnie, wraca także publiczne zaufanie.

Od brzegów Menu d. 2 Września.

J. K. Wysokość Wielki Xżę Sasko-Weymarski w swey podróży na kąpiele do Franzbaden, przeiechał dnia 30 Sierpnia przez Baireuth.

Dnia 28 J. C. Wysokość Wielka Xiężna Rossyyska Helena przeiechała przez Karlsruhe do Baden. Tamże udały się Wielka Xiężna Meklenburgs-Strzelecka i Xiężna Kamorndgi.

N. Król Jmość Bawarski założył dnia 24go Sierpnia węgielny kamień na budowę twierdzy w Ingolstadtcie.

Dnia 24 Sierpnia przybyły iuż ekwipaże J. K. Wysokości Następczyny tronu Pruskiego do Tagernsee, a sama spodziewana tam była dnia 29.

Uczniowie Królewsko-Bawarskiey szkoły paziów w Mnichen w liczbie 19 przybyli dnia 27 Sierpnia w wieczór w pieszey swey podróży do Hamburga pod przewództwem swoiego Dyrektora i nauczycielów do Bamberga, i nazaiutrz udali się w dalszą drogę.

W Hamburgu czynione są wielkie przygotowania na uroczysty obchód w dniu Sgo Michała r. b. 300letniey rocznicy zaprowadzenia dotychczas istnieiącey konstytucyi tego miasta.

Z Stambułu d. 11 Sierpnia.

Wyiazd Wielkiego Wezyra do woyska odłożony wprawdzie został, ale nastąpi po miesięcu Sefer, który uważany iest za nieszczęsny w przedsięwzięciach woiennych i zacznie się dnia 14 b. m. Słychać, iż Sułtan uda się do stoiących o pół mili ztąd koszar Runisz-Czyflik, gdzie także, równie, iak w Daud Basza zakładane są fortyfikacyie dla obrony stolicy. Codziennie przybywaią tu woyska z Azyi, chociaż różni Baszowie odebrali rozkaz, aby swe woyska łączyli z woyskami Galich-Baszy w Erzerum, który działa przeciw woysku Rossyyskiemu pod Jenerałem Paszkiewiczem. Wzięcie Karsy i zła obrona tey twierdzy, rozszerzyły tu wprawdzie nieiaką trwogę, iednak spodziewaią się, że Jenerał Paszkiewicz niema dosyć sił do popierania daley odniesionych korzyści. — Podług doniesień z Odessy, rząd naiął w tym porcie na początku bieżącego miesiąca statki do przewiezienia woysk do Mingrelii. — Znayduiący się dnia 8 b. m. w okolicach Warny okręt, słyszał mocne strzelanie w kierunku ku temu miastu. — Uratowane z bitwy pod Navarino Tureckie okręty woienne zrobione znowu spławnemi zostały.

DODATEK
DO Nro 74
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 14 WRZEŚNIA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Reaumira.

Dzień godzina		Barometr z reduk: na 0° R.	Therm: czyli stopnie ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Wrześ:		cali lin:	stopnie	stop:			
god:	7	27 8, 035	+ 7. 0	91	Północny słaby	Pogoda z chmur:	Mgła.
	12	" 7, 885	+16. 0	69	Połud: Ws. słaby	" "	
9.	3	" 7, 544	+16. 2	67	Wschodni słaby	" "	
	9	" 7, 389	+10. 5	87	" "	" "	
	7	27 7, 474	+ 9. [illegible]	89	żaden	Chmury	
10.	12	" 7, 368	+16 5	68	Południowy słaby	Pogoda z chmur:	
	3	" 7, 092	+17. 8	64	Północny słaby	" "	
	9	" 6, 943	+11. 9	87	Połud: Ws. słaby	" "	
	7	27 6, 261	+ 8. 9	88	Połud: Ws. słaby	Pogoda z chmur:	
11.	12	" 5, 852	+19. 1	65	" "	Chmury	
	3	" 5 205	+19. 9	63	" "	" "	
	9	" 5, 116	+13. 8	81	" "	Pogoda z chmur:	
	7	27 4, 803	+12. 4	91	Połud: Za. słaby	Pochmurno	w nocy deszcz.
12.	12	" 4, 509	+18. 3	77	Połn: Za. słaby	Pogoda z Chmur:	
	3	" 3, 945	+20. 9	71	Połud: Za. słaby	" "	
	2	" 3, 774	+15. 0	88	Zachodni słaby	" "	

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

Z Wiednia d. 10 *Września.*

W okolicach stolicy naszey panować będzie przez parę tygodni wesołość, gdyż Nayiaśnieyszy Pan rozkazać raczył, aby woyska głownego Austryiackiego dowództwa, o ile do osadowey służby nie są potrzebnemi, tudzież kilkanaście pułków z nayblizszych prowincyy, zgromadziły się do obozu na ćwiczenia do okolicy Wiednia pod Traiskirchen.

Wczoray o godzinie 9tey zrana woyska te, w liczbie 24 batalionów, 28 szwadronów, z około 80 działami w ogóle około

30,000 ludzi, w obecności N. Cesarza Jmci który umyślnie ziechał z Baden, weszły do obozu. Prześliczna pogoda po długich deszczach towarzyszyła temu pochodowi.

Z Hermanstadtu d. 26 Sierpnia.
(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

Podług doniesień z Bukarestu pod dniem 22 b. m. Turcy z Kalefat (na przeciwko Widdynu) dnia 18 Sierpnia uderzyli w przeszło 20,000 ludzi na Rossyyski obóz pod Golenz, w skutku którego woyska Rossyyskie zmuszone zostały cofnąć się do oszańcowanego stanowiska w Esoroi. Ale nazaiutrz i w tem nawet mieyscu były żywo od Turków attakowane, iednak oparły się przemagaiącey tey sile.

Tymczasem Turcy w powyższym oboźie zabrali znayduiące się zapasy, i dostać im się miało w ręcę do 20,000 ok sucharów, 40,000 ok zboża, znaczny zapas siana i drzewa, zdaiącego się bydź na promy i statki do przewozu na Dunaiu przeznaczonem, i nakoniec kilka tysięcy wołów, co wszystko do Widdynu uprowadzili. Przez ten napad powiat mnieyszey Wołoszczyzny Mehedincerski aż do okolicy Czernec okropnie spustoszony został i nawet Krajowa znaydowała się dnia 20 w wielkiey trwodze. Gdy iednak Jenerał Geismar z Karakal i innych punktów ściągnął śpieszno do siebie posiłki, spodziewać się zatem należy, że ten napad nie pociągnie żadnych dalszych za sobą następności.

Z Minchen d. 30 Sierpnia.

JJ. KK. Wysokości Następczyna tronu Pruskiego i Xiężna Amaliie Saska (siostry J. K. Mci) przybyły tu wczoray w południe, ostatnia z swoim małżonkiem Xciem Janem Saskiem, i były od J. K. Mci i całey Królewskiey rodziny nayserdeczniey przyiętemi, a po południu udały się w dalszą drogę do Tagernsee, dokąd uda się także J. K. M. po ułatwieniu się w Berchtesgaden i Królowa Jmość z dziećmi.

Z Ratysbony d. 25 Sierpnia.

Wczoray nastąpiło zaślubienie panuiącego Xcia Thurn i Taxis z córką Królewsko-Bawarskiego Prezesa i Kommissarza jeneralnego, Barona Dörnberg, w Xiążęciem zamku w St. Emeran.

Z Hagi d. 28 Sierpnia.

Pięćdziesiąt szósta rocznica urodzin naszego nayukochańszego Króla obchodzona tu była nayuroczyściey.

Żegluga nasza na morzu Baltyckiem w ostatnich 5ciu miesiącach znacznie się pomnożyła. Przez kanał Holsztyńsko-Slewicki przeszło 640 okrętów powiększey części bez ładunków. Do portów zaś Niderlandzkich powróciły z pszenicą, żytem, ięczmieniem i innem zbożem, tudzież z drzewem, popiołem i siemieniem lnianem.

Podług doniesien z Batawii do 22 Marca ciągle ieszcze zachodziły utarczki między woyskiem Niderlandzkiem i buntownikami na Jawie, w których pierwsze zawsze były zwycięzkiemi.

Od granic Tureckich d. 23 Sierpnia.

Naynowszy Nmer Gazety Pszczoła Grecka zawiera pod dniem 10 Lipca z Eginy, co następuie: Przez wiary godną przybyłą tu przed kilku dniami z Milos osobę, dowiaduiemy się, że przybył tam bryg Francuzki Marsouin z nowemi od Francyi i przyiaciół Greków we Francyi zasiłkami pieniężnemi.— Prezydent Grecyi znaydował się ieszcze podług doniesień w dniu 1 Lipca w Malvasia. Obrona tey twierdzy powierzoną bydź mia-

ła walecznemu Kapitanowi Konstantemu Kanarys. Pułkownik Baron Heydeck poiechał w przeszłym tygodniu z rozkazu rządu do Eginy, dla udania się ztamtąd do Krety. Ma on zlecenie postępować tam podług instrukcyi, które w Poros odebrał. — Przed kilku dniami przyiaciel Greków Passano przybył z Ankony do Poros. W pierwszych latach w woynie o wolność okazał on, osobliwie w zachodniey Grecyi, wiele gorliwości w sprawie Grecyi, i oczekuie teraz w Poros rozkazów Prezydenta. Twierdzą, iż P. Passano przeznaczonym iest do dowodzenia działaiącą przeciw Missolondze flottylą i oczekuie tylko na instrukcyie rządu dla udania się tam. Oddział okrętów przeznaczony do zamykania Attyki, Kubei i zatoki Volo, zostaie pod rozkazami Kapitana Jerzego Sabini, który znayduie się na korwecie Hydra. Eskadra ta składa się z 5 okrętów i zabrała niedawno kilkanaście okrętów przestępuiących zamknięcie.— P. Konstanty Demides, uczeń sławnego w Paryżu właściciela drukarni Firman Didot, założył w Eginie gissernią liter i sam sobie zrobił matryce.

W Smirnie dnia 3go b. m. odbył się wspaniały pogrzeb zmarłego tam dowódcy Niderlandskiey eskadry w Lewancie, Pułkownika van der Loef, na którym znaydowali się wszyscy dowódcy i officerowie stoiących w tamecznym porcie woiennych okrętów, Konsul jeneralny Niderlandski z swoiemi urzędnikami i kupcy wszystkich narodów.

Gazeta Kuryer Smirneński pod dniem 26 Lipca umieściła, co następuie: " Od nieiakiego czasu rozchodzi się po Stambule pismo w ięzyku Tureckim, chwalone bardzo przez światłych Muzułmanów, którzy ie czytali. Usiłuie ono dowieść, iż prawo religiyne Mahometa, przepisuiące, iż to, co mocą oręża uzyskanem zostało, tylko przez woynę utraconem bydź może, nie zostanie naruszonem, gdy Morea otrzyma urządzenie, żądane przez Mocarstwa sprzymierzone; ponieważ kray ten nie dostał się Porcie przez woynę, ale przez traktaty z Wenetami. Porta więc mogłaby przyiąć bez żadnego skrupułu propozycyie uczynione iey w skutku traktatu Londyńskiego. Pismo to znaydować się ma w ręku wszystkich Ministrów Porty, którzy osnowę iego pochwalaią. ,,

Powyższa Gazeta z dnia 2 Sierpnia zawiera pod dniem 20 Lipca z Hydry następuiący artykuł: " Prezydent ogłosił wolność portu naszego przez dwa miesiące, dla nagrodzenia strat, iakie poniosła przez czas zamknięcia z powodu morowey zarazy. Pułkownik Francuzki Dentzel bawi od 6 miesięcy przy Jenerale Church i otrzymał także stopień Jenerała. Słychać, iż dowodzić będzie woyskiem regularnem, które Pułkownik Heydegger urządził. Zdaie się, że Fabvier chce opuścić Grecyią; lecz Prezydent zamyśla ofiarować mu naczelne dowództwo całego woyska regularnego i nieregularnego, a Jenerała Church skłonić do powrotu do Neapolu. Dnia 15go Czerwca zacząć się miały obrady Zgromadzenia narodowego, ale Prezydent odłożył ie do dalszego czasu. Powszechnem iest mniemaniem, iż powrót Prezydenta z podróży do Korfu, będzie stanowczą epoką dla Grecyi i po części oznaczy przyszły los tego kraiu.,,

DONIESIENIA.

WEZWANIE.

Assessor Trybunału I. Instancyi Wolnago Miasta Krakowa i jego Okręgu, Kommissarz upadłey Massy Starozakonnego Simche Blumenfelda, stosownie do prawa Art. 66 Księgi III.

Kodexu Handlowego, wzywa wszystkich Wierzycieli teyże upadłey Massy, a mianowicie: PP. J. H. Stametz et Comp:, Sal: Margulis et Comp:, Karola Schayer, Gebr. Rosthorn, Baruch et Jeitteles w Wiedniu zamieszkałych, oraz PP. Anton: Hölzel, Józefa Derych, Józefa Zwierzyna, Józ: Stehlik, Ripper, Józefa Grünbaum, Jakóba Adler, Maurycego Samuelsohn, Chcima Rottenberg, Chaskel Horowitz, Salomona Bertreis, Jakóba Herszfinger, Golda Spire, Jakoba Lubliner, Monasie Leyb Neümann, Hersz Leyb Wachsman, Jakóba Aurbach, Józefa Kalman, Bern Mayseis, Gecel Rakower, Abrahama Pam, Perel Geldwerth, Leybla Strasburger, Leybla Judkiewicza, Chcima Kirschenbaum, Hirsza Koplik, Arona Krooengold, Bayla Gerszow, Jonasa Geldwerth et Comp:, Józefa Goldwasser, Berl Maysels et Comp:, Horowitz, Abrahama Wurtzman, Dawida Tyls, Leybla Torbe, w Krakowie, w Pilicy i w Chrzanowie zamieszkałych, aby się w przeciągu dni Czternastu od daty mnieyszego wezwania, bądź osobiście bądź przez swoich Pełnomocników przed Syndykami upadłości stawili i tym oświadczyli, iakowych praw lub iąkowych Summ są wierzycielami w upadłey Massie Staroz: Simche Blumenfelda, tudzież ażeby im wexle, obligi, lub inne dokumenta, wierzytelność udowodniaiące wręczyli i złożyli, na które od Syndyków odbiorą rewersa.

Działo się w Krakowie dnia 4 Września 1828 roku.

Głuchowski, Ass: Tryb: Kom.

W dniu 16 Września i w dniach następnych r. b. 1828 o godzinie 9 ranney, w Rynku głównym w gmachu Sukiennicach, z mocy Rezolucyi Wys: Tryb: I. Inst: W. M. Krakowa i jego Okręgu z dnia 3 Września 1828 r. do Nru 3226 wyszłey, odbędzie się publiczna Licytacyia po ś. p. Rozalii Machnikowey, iako to: sukien i bielizn, pościeli, obrazów i szkła, stolarszczyzny, naczynia kuchennego, korali nitek cztery, powozów na ressorach, bryczek, sanek; zaś o godzinie 12 południowey na Targu końskim sprzedawane będą konie, i szory różnego gatunku, &c. Chęć zatem licytować maiących, podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 12 Września 1828 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

W dniu 16 Września r. b. 1828 o godzinie 3ciey po południu, na Rybakach przy Krakowie w domu pod L. 246, w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacia na wydzierżawienie przychodów z domu całego zwyż wspomnionego, a to na lat trzy bez przerwy to iest od dnia 29 Września 1828 r. do podobnegoż dnia i miesiąca r. 1831.— Chęć licytować maiacych podpisany na czas i mieysce oznaczone zaprasza.

W Krakowie dnia 12 Września 1828 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

W dniu 19 Września r. b. 1828 o godzinie 10tey ranney, w Rynku głównym Miasta Krakowa, w gmachu Sukiennice zwanym, w drodze exekucyi Sądowey, odbędzie się publiczna Licytacyia: bindy (czyli sternüchel) perłami kałakuckiemi, tudzież dynsztaynami i rubinkami wysadzaney, wisiorków i kulczyków z rautami; chęć zatym licytować maiących, podpisany na czas i mieysce oznaczone przez trzykrotne podanie, zaprasza.

W Krakowie dnia 9 Września 1828 r. Teodor *Jaworski*, Kom: Sąd.

Podpisana kwalifikowana do utrzymywania Uczniów Licealnych na stole, przeniosłszy swe mieszkanie z pod Neru 316 w Ulicy S. Anny do Domu pod Ner 315 w Przecznicy S. Anny, nimieyszym zawiadomia Szanownych Rodziców i Opiekonów potrzebuiących Lokalu dla swych synów na rok następuiący, iż za złotych Polskich Trzysta na stół przyzwoity czysto i zdrowo sporządzony, z mieszkaniem, opałem, praczką, ochędostwem i Dyrektorem domowym drugoletnim Auditorem Prawa kwalifikowanym, zgoła z zupełnem zastósowaniem się do przepisów Wysokiey Władzy Edukacyyney przyymować ofiaruie. Bliskość Lokalu do Liceum, cena tak mierna, wybór Dyrektora, zapewnia, iż Szanowni Rodzice zaszczycą mnie swym wyborem i zaufaniem, ktoremu gorliwie odpowiedzieć moim będzie usiłowaniem, a dla naocznego przekonania i układów raczą się zgłosić pod Ner 315. — Oprócz Uczniów Licealnych, gdyby który z Auditorów Uniwersytetu życzył sobie iedney osobney stancyi z opałem i stołem lub 2ch oddzielnych ze stołem, mógłby ich w tym Lokalu dostać.

W Krakowie dnia 8 Września 1828 r. Antonina *Krajewska*.